

TISKOVINA

POŠTNINA PLAČANA
PRI POŠTI 2253 DESTNIK


Občan

26. JULIJ / MALI SRPAN 2000, GLASILO OBČINE DESTNIK, LETO V, ŠTEVILKA 7 (47)



JULIJ

POPOTNICA V AVGUST

Po starem rimskem koledarju je bil julij peti mesec, ki so ga imenovali Quintilis. Ko je l. 46 pr. Kr. Julij Cezar izvedel znamenito koledarsko reformo, s katero je namesto dotedanjih desetih uvedel dvanajst mesecev, so ta mesec posvetili njemu, tako da odtelej nosi njegovo ime julij. Julijanski koledar je tudi osnova našemu, gregorijanskemu koledarju. Škofjeloški rokopis prinaša že ime mali serpan = mali srpan, ki je v rabi še dandanes. Primož Trubar je zapisal samo ime srpan, za njim pa so ga povzeli tudi še mnogi drugi. Za mesec julij pa je bilo na Slovenskem v rabi tudi precej drugih imen: žetnjak, pšeničnik, senenec, Jakobov mesec itd. Pomena teh poimenovanj ni težko uganiti. Že v protestantski dobi je Tomaž Gruden zapisal v svoj brebi tudi ime krstnik, A. Miklavc pa je v drugi izdaji Megiserjevega slovarja uporabil izraz šentjakobnik, ki je bilo zaradi napačnih razlag pozneje vzrok raznim nesporazumom – v vrsti izdaj se je nato vse do druge polovice prejšnjega stoletja uporabljalo iz trte izvito ime "sant" kot slovenska oznaka za mesec julij. Lepo Potočnikovo ime srpnik, ki ga je v svojih stoletnih prilikah skušal oživiti dr. G. Pečjak, pa je šlo žal že popolnoma v pozabo.

Nataša Žižek

O Porcijunkuli (2.VIII.) če je vročina, huda bo prihodnja zima.
Če na velikega šmarna (15.VIII.) sonce peče, dobro vino v sod priteče.
Po vremenu svetega Jerneja (24.VIII.) rada cela jesen se nareja.
Dež na svetega Janeza (29.VIII.) glave, rado stori orehe piškave.
Če se megla zjutraj v zrak vzdiguje, slabo vreme napoveduje; če pa zemlja meglo posrka, lepo vreme na vrata trka.



VABIJENI NA 19. KMEČKI PRAZNIK
TD DESTNIK, KI BO V NEDELJO,
13. AVGUSTA 2000. OB 14. URI
PRED TUSTIČNIM DOMOM NA
DESTNIKU Z VELIKO POVORKO.
IGRA ANSAMBEL NAGELJ. TD Destnik



Spoštovane bralke in bralci, na pragu poletja, ko ste nekateri že okusili morsko vodo, drugi mogočnost gora, nekateri pa boste ostali doma z obilico dela in željo po počitku, si bomo tudi uredništvo in sodelavci Občana privoščili tisti pravi oddih. Obveščamo vas, da bo naslednja številka izšla šele septembra, ko si bomo nabrali novih moči in ko bodo naši spočiti možgani ponovno pričeli ustvarjati. Torej v septembrski številki ne zamudite rednih rubrik, poročil o dogajanjih v kraju in še več... Uživajte, izkoristite sonce in senco v tolikšni meri, kot si želite.

Uredništvo

PRIHODI IN ODHODI ŠOLSKIH AVTOBUSOV

ŠOLA DESTRIK

V ŠOLO:

Avtobus z začetno postajo "KRIŽIŠČE GRAJENŠČAK" ob 7.30 (pri Cafovih), v smer Lacko, Strmec, Destrik

Avtobus z začetno postajo "PLACAR" ob 7.30 (pri državnem posstvu) v smer Gomila, Jiršovci, Janežovci, Dolič, Gomilce, Destrik.

Avtobus z začetno postajo "ZGORNJI VELOVLAK" ob 7.15 v smer Levanjci, Desenci, Ločič, Bišečki Vrh, Biš, Trnovska vas, Ločki Vrh, Destrik.

IZ ŠOLE:

Ob: 13.00

Avtobus: v smeri: Strmec, Jiršovci do Drstelje

Avtobus: v smeri: Dolič, Ločki Vrh, Biš, Zg. Velovlak

Ob: 14.40

Avtobus: v smeri: Strmec, Jiršovci do Drstelje

Avtobus: v smeri: Dolič, Ločki Vrh, Biš, Zg. Velovlak

ŠOLA TRNOVSKA VAS

V ŠOLO:

UČENCI iz Trnovske vasi se vozijo v šolo z istim avtobusom kot

učenci Destnika (avtobus iz začetne postaje ZG. VELOVLAK).
Avtobus je v Trnovski vasi ob 7.45.

MALA ŠOLA:

Ob 10.30 iz Ločiča, v smeri Bišečki Vrh, Biš do šole.

IZ ŠOLE:

redni avtobus: Trnovska vas ob 11.50 v smeri Ločič za Ptuj.

redni avtobus: Trnovska vas ob 11.50 v smeri Trnovska vas-most za Vitomarce.

Šolski avtobus: Trnovska vas-šola ob 13.45 v smeri Bišečki Vrh, Biš, Črmlja, Sovjak, Ločič

ŠOLA VITOMARCI

Prihodi in odhodi šolskih avtobusov so nespremenjeni.

SPREJEM ODLIČNJAKOV

Župan Franc Pukšič je v ponedeljek, 19. junija, v prostorih občine sprejel odličnjakinje in odličnjake osmih razredov osnovne šole. Ob tej priložnosti jim je podelil diplome občine in pesniško zbirko Aleša Štegra, Kašmir. Odličnjakinje in odličnjaki generacije 1985 v tem šolskem letu so bili: Jasmina Bauman, Petra Rodvaj, Mihaela Burina, Branka Kramberger, Mateja Urbanija, Igor Murko, Darjan Kajzer in Tadej Urbanija. Branki, Mihaeli in Darjanu je izročil še posebna darila – kelih z občinskim grbom, za odličen uspeh vseh osmih let. Zaželel jim je še veliko uspehov na nadaljnji poti, z željo, da ime Destnika ponesejo s sabo v svet in poudaril pomen znanja za razvoj kraja.

Sprejema so se udeležili tudi razredničarki Ivanka Kramberger in Marija Murko ter ravnatelj Drago Skurjeni, ki se je ob tej priložnosti zahvalil županu za sodelovanje, saj verjame, da so tudi ustrezni šolski pogoji pripomogli k takšnemu uspehu. V dokaz je navedel, da se število odličnjakov iz leta v leto povečuje, letos pa je ta dokaz še toliko bolj poudarjen, saj sta Mihaela Burina in Darjan Kajzer brez težav pridobila Zoisovo štipendijo za nadarjene učence. V septembru bo večina destniških odličnjakov zasedla šolske klopi ptujske gimnazije.

Nataša Žižek

OBVESTILO!

**JVIZ OŠ Destrik-Trnovska vas-Vitomarci
sporoča, da učenci
od 2. do 8. razreda
pričnejo s poukom
v ponedeljek, 4. 9. 2000, ob 8.00 uri ,
učenci male šole in 1. razreda pa
v ponedeljek, 4. 9. 2000, ob 10.00 uri.**

Ravnatelj: Drago SKURJENI



Izdajatelj: Občinski svet Občine Destrik

Uredništvo: Nataša Žižek, Slavica Kramberger in Milena Širec.
Glasilo prejema vsa gospodinjstva v Občini Destrik brezplačno.

Javno glasilo OBČAN - GLASILO OBČINE DESTRIK je vpisano v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1365.

Na podlagi Zakona o DDV sodi javno glasilo Občan med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8 %.

Naslov uredništva: OBČAN, Vintarovi 50, 2253 Destrik.

Telefon: 062/752-09-00

Telefaks: 062/752-09-02

E pošta: casopis.obcan@siol.net

Časopis OBČAN izhaja v nakladi 850 izvodov

Prva številka časopisa Občan je izšla 25. julija 1996.

Odgovorna urednica: Nataša Žižek

Lektorica: Bojana Kolenko

Oblikovanje in tehnično urejanje: Zmagoslav Šalamun

Tisk: Tiskarna Grafis, Požeg 4, Rače



Foto: Nataša

KO SE UČENCI POZLATIJO

V okviru raziskovalne dejavnosti, ki vsako šolsko leto poteka na Osnovni šoli Destrnik – Trnovska vas – Vitomarci, je pet učencev osmih razredov pod mentorstvom ge. učiteljice Dragice Pešakovič raziskovalo na temo racionalna raba energije.

Učenci so pod strokovnim vodstvom mentorice prišli do spoznanj, da lahko z dobro zunanjo izolacijo hiše veliko privarčujemo in da lahko varčnost hiš pri ogrevanju ugotovimo le s pomočjo izračunanega energijskega števila hiše.



Mladi raziskovalci z nagradami: Sašo Kramberger, Mihaela Burina in Darjan Kajzer. V skupini sta sodelovali še Petra Rodvaj in Jovita Herak

Raziskovalna naloga je na Bistri dobila zlato priznanje, očitno pa je naredila velik vtis tudi na g. Bojana Grobovška, vodjo energetske svetovalne pisarne Ptuj, ki je nalogo poslal na Agencijo za učinkovito rabo energije Ministrstva za gospodarske dejavnosti. Od njih so mentorica in učenci dobili pisno priznanje:



Na šoli smo bili seveda veseli in ponosni že ob prejetju zlatega priznanja. Dopis Ministrstva za gospodarske dejavnosti pa je še dodatno nagradil kvalitetno in strokovno delo mentorice in njenih učencev. Zagotovo so takšne in podobne pohvale najboljše motivacijsko sredstvo.

Mira Anderlič, šolska pedagoginja

“SLOVENCİ, NE ŠE DOMOV”

Med 30. junijem in 2. julijem se je na Bavarskem, točneje v mestu Küps, odvijal festival evropske glasbe: Europa Tage der Musik. Na festivalu so sodelovale skupine iz Ukrajine, Avstrije, Romunije, Bolgarije, Madžarske, Francije, Švedske, Škotske, Češke, Slovaške, Poljske in Turčije. Slovenijo je predstavljala skupina Štajer band. Ansambel je petih članov (Sašo Simonič, Sandi Horvat, Dani, Milan Zdravec in Bogdan Meglič) je igral “Oberkrain Musik”, glasbo ansamblov Avsenik, Alpskega kvinteta in ljudsko štajersko. Skratka, prvenstvena in glavna je bila Bavarcem alpska poskočna glasba, njeni predstavniki so bili Slovenci.

Festival je bil v vseh treh dneh natrpan z glasbo iz cele Evrope, Štajer band je igral vse tri dni. Strah in trema prvega dne sta izginila, ko je občinstvo “znorelo” ob njihovih zvokih: vzkliki, aplavzi, navdušenje, plesni koraki “bavarske polke”. Namesto štirih skladb so jih na pobudo občinstva zaigrali deset. Drugi dan so imeli nastope na različnih odrih, razvrščenih po mestu. Trinajsta ura je bila rezervirana za tonske priprave na večerno javno snemanje gala koncerta, ki ga je posnela bavarska televizija in radio. Na oder je Štajer band prikorakal igraje alpske zvoke; občinstvo je vstalo in ploskalo hkrati: “Take publike nismo vajeni, ker je pri nas ni. Slovenci se sploh ne zavedamo, kakšno

“muziko” igramo.” Na odru so stali pred bavarskim sinfoničnim orkestrom, pod odrom pa je sedela in vstajala tri tisoč glava množica poslušalcev; gospod v prvi vrsti je v slabi slovenščini zavpil: “Slovenci ne še domov” Tretji dan so dopoldne sredi maše igrali na koru tamkajšnje cerkve in na več odrih po mestu. Ker so imeli zelo natrpan urnik in stalne nastope, niso uspeli izkoristiti hotelskih uslug prvega razreda s savno in bazenom. Imeli so organizatorja, ki je bil zadolžen za njihovo udobje in urnik. Možno, ki jim je bil “drugi oče”, jih je vodil s prizorišča na prizorišče in drugi dan nastopa jih je povabil domov na kosilo. “Štajerske muzikante” so Bavarci prepoznavali na cesti, jih ustavljali, pozdravljali, spraševali, hvalili.

Sandi pravi, da kaj takega še ni doživel; takega navdušenja, aplavza, prijaznosti, vrče piva so jim natakariji ponujali kar preko pulta. Prepričan je, da se na odru pred tri tisoč glavo navdušeno množico svojega imena ne bi spomnil, tako je bil fasciniran nad odzivom publike. Fantje Štajer banda so se zadovoljni vrnili v Slovenijo. Izmenjali so si naslove, navezali stike z organizatorji festivala, tonskimi mojstri in županom Küpsa.

Na dan, ko sem pisala članek, so iz Bavarske že dobili vabilo za “špil”.

Jelka Pšajd

ZAHVALA

Sandi, Sašo, Bogdan, Milan in Dani se zahvaljujemo županu Francu Pukšiču in Občini Destrnik, ki nam je posodila občinski avto za udeležbo na festivalu na Bavarskem. Razglednice s podobo Destrnika, ki nam jih je dalo TD Destrnik, in ostali promocijski material Slovenije je poslal v dveh dneh. Zahvaljujemo se tudi občinskim javnim delcem, ki so avto za naš odhod na Bavarsko očistili. Naj se pohvalimo (pohvala gre seveda prijaznosti Občine Destrnik), da so nas vprašali, kaj smo, oziroma kaj pomenimo občini, da smo dobili njihov avto.

Štajer band

Uradni vestnik

Leto V, številka 6

(Občina Destrnik)

26. julija 2000

VSEBINA

1. RAZPIS

za kreditiranje kmetijske proizvodnje ter za dodelitev posojil občanom občine Destrnik za pospeševanje razvoja kmetijstva, podjetništva in drobnega gospodarstva letu 2000

Občina Destrnik objavlja na podlagi 6. člena Statuta Občine Destrnik ter sklepa Občinskega sveta Občine Destrnik, z dne 13. 7. 2000, in v sodelovanju z banko posojilodajalko naslednji

RAZPIS

za kreditiranje kmetijske proizvodnje ter za dodelitev posojil občanom občine Destrnik za pospeševanje razvoja kmetijstva, podjetništva in drobnega gospodarstva letu 2000

I. KREDITIRANJE KMETIJSKE PROIZVODNJE

Za posojilo lahko zaprosijo:

1. občani, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo,
 2. občani, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Destrnik,
- Kmetija mora biti na območju občine Destrnik. Prednost pri dodelitvi posojil imajo posamezni projekti in razvojni program, ki zagotavljajo:
- zaposlovanje oz. odpiranje novih delovnih mest,
 - samozaposlitev,
 - razširitev dejavnosti oz. povečanje kapacitet.

Kreditni so namenjeni za:

- nakup govejih plemenskih živali z znanim poreklom (najmanj 10 stojišč),
- nakup plemenskih svinj z znanim poreklom (najmanj 10 pl. svinj oz. 50 pitancev),
- gradnjo hlevov (z vso dokumentacijo),
- obnovo vinogradov – nakup trsnih cepljenk,
- obnovo sadovnjakov – nakup sadik,
- jagodičevje,
- vrtnarstvo – za rastlinjake, steklenjake in opremo,
- nakup novejših kmetijskih mehanizacij,
- nakup kmetijskih zemljišč,
- posodobitev kmetije in kmetijske proizvodnje.

Lastna udeležba: minimalno 50% predračunske vrednosti investicije. Obrestna mera bo TOM + 0 %. Doba vračanja posojila je največ 5 let. Moratorij za začetek vračanja posojila je v dogovoru z banko (največ 6 mesecev). Realna obrestna mera se lahko spremeni

glede na povpraševanje po kreditih.

Okvirna višina razpisanih sredstev znaša 10.000.000,00 SIT. V kolikor bo skupna višina zaprosenih sredstev večja od razpoložljivih, bo odbor sorazmerno zmanjševal višino odobrenih sredstev ali spremenil obrestno mero.

Prosilci pošljejo prošnjo s prilogami v dveh (2) izvodih priporočeno po pošti z oznako "ZA POSOJILLO – KMETIJSTVO" v zaprti kuverti do 30.08. 2000 na občino Destrnik, Vintarovci 50, 2253 Destrnik.

Vloga za posojilo mora vsebovati:

- ime in priimek vlagatelja,
- naslov vlagatelja,
- seznam priložene dokumentacije,
- opis dejavnosti in predračunsko vrednost investicije,
- višino zaprosenega posojila ter
- dokumentacijo.

Vloga za podporo investicije mora sestaviti in podpisati Kmetijska svetovalna služba oz. rajonski kmetijski pospeševalec. Priložen mora biti zemljiško knjižni izpisek za nepremičnino (gospodarski objekt novejšega datuma).

Za zavarovanje kreditov v večjem znesku se predloži cenitev nepremičnin, ki so predmet zavarovanja.

Priložena morajo biti tudi dokazila o katastrskem dohodku za leto 1999 in potrdilo o prodanih tržnih viških v letu 1999 – predložitev potrdil o prodanih tržnih viških družbenim in zasebnim organizacijam (zadruga, mesarije).

Odbor za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem (kot izvrševalec razpisa za Občino Destrnik), si pridržuje pravico, da za specifične primere, po svoji presoji zahteva še dodatno dokumentacijo oziroma dokazila. Nepopolnih in nepravočasno prispelih vlog (ne glede na vrsto prispetja) ne bomo obravnavali.

II. DODELITEV POSOJIL ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA PODJETNIŠTVA IN DROBNEGA GOSPODARSTVA

Za posojilo lahko zaprosijo:

1. podjetja v zasebni in mešani lasti,
2. samostojni podjetniki,
3. občani, ki so pri pristojnem občinskem

upravnem organu vložili zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja, oziroma na pristojnem sodišču prigrasitev za vpis v sodni register in priložili vse predpisane dokumente za ustanovitev obratovalnice oziroma podjetja. Sedež obratovalnice oziroma podjetja in kraj investicije mora biti na območju občine Destrnik. Prednost pri dodelitvi sredstev posojila imajo posamezni projekti in razvojni programi, ki zagotavljajo:

- zaposlovanje oziroma odpiranje novih delovnih mest,
- samozaposlitev,
- ekološko varni objekt,
- udeležbo domačih oziroma tujih sovlagateljev,
- prodajo na tuja tržišča,
- razširitev dejavnosti oziroma povečanje kapacitet,
- celostni razvoj podeželja.

Lastna udeležba: 50% predračunske vrednosti. Obrestna mera bo TOM + 0 %. Doba vračanja posojila je največ 5 let.

Moratorij za začetek vračanja posojila je v dogovoru z banko (največ 6 mesecev).

Okvirna višina razpisanih sredstev znaša 8.000.000,00 SIT. V kolikor bo skupna višina zaprosenih sredstev večja od razpoložljivih, bo odbor sorazmerno zmanjševal višino odobrenih sredstev ali spremenil obrestno mero.

Prosilci naj pošljejo prošnjo s prilogami v dveh (2) izvodih priporočeno po pošti z oznako "ZA POSOJILLO DROBNO GOSPODARSTVO" v zaprti kuverti do 30.08.2000 na Občino Destrnik, Vintarovci 50, 2253 Destrnik.

Vloga za posojilo mora vsebovati:

- ime in priimek oziroma naziv firme,
- naslov obratovalnice oziroma podjetnika,
- seznam priložene dokumentacije,
- opis dejavnosti in predračunsko vrednost investicije,
- višino zaprosenega posojila.

Priložijo naj še naslednjo dokumentacijo:

1. poslovni načrt ali investicijski program za manjše projekte. Ta mora vsebovati:
 - osnovne podatke o investitorju,
 - opis programa z vidika možnosti trženja,
 - opis programa tehnologije, poteka investicije, potreb po kadrih, varstva okolja in potreb

po energiji,
 - opis virov financiranja,
 - opredelitev predvidenih rezultatov razvojnega programa;
 2. obrtno dovoljenje ali potrdilo o vloženi zahtevi za pridobitev obrtnega dovoljenja ter vpis v sodni register ali potrdilo o priglasitvi za vpis v sodni register;
 3. dokazilo o kreditni sposobnosti prosilca (za obrtnike je to davčna napoved za leto 1999), podatke o poslovanju v letu 1999 (obrazec), za podjetja pa zaključni račun za leto 1999 (bilanca stanja in bilanca poslovne uspešnosti) ter podatke o poslovanju v letu 1999,

- predlog zavarovanja posojila (hipotekarno ali drugo zavarovanje),
 - dokaz o namenu posojila: pri gradnji ali adaptaciji poslovnih prostorov, če je nosilec lastnik;
 4. zemljiško knjižni izpisek, gradbeno dovoljenje oziroma priglasitev del pri gradnji ali adaptaciji poslovnih prostorov; če je prosilec najemnik, soglasje lastnika, oziroma priglasitev del na ime lastnika ter najemno pogodbo, ki mora biti sklenjena najmanj za obdobje vračanja posojila, vključno z moratorijem za začetek odplačevanja posojila.
 Nepopolnih in nepravočasno vloženih vlog (ne glede na vrsto prispetja) ne bomo obrav-

navali.

Oceno programa oziroma upravičenost zahtevka iz vloge pripravi Odbor za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem v dogovoru z banko posojilodajalko.

O svoji odločitvi bo odbor v roku 8 (osem) dni od dneva odločitve obvestil vse sodelujoče na razpisu.

Štev.: 032-01/2000-14-08

Datum: 13. 7. 2000

Župan občine:
 Franc PUKŠIČ, s.r.

KMETIJSKI NASVET

Škropljenje vinske trte:

Proti peronospori preidemo na bakrene pripravke. Priporočajo uporabo kombiniranih pripravkov: BAKRENI ANTRACOL, BAKRENI DITHANE, BAKRENI EUPAREN, BAKRENI FOLPETI, CURZATER.



Peronospora na spodnji listni strani

Proti oidiju: KARATHANE, PEPELIN, KUMULUS, MOČLJIVO ŽVEPLO, MICROTHIOL, THIOVIT.



Oidij na listju

Sedmo škropljenje

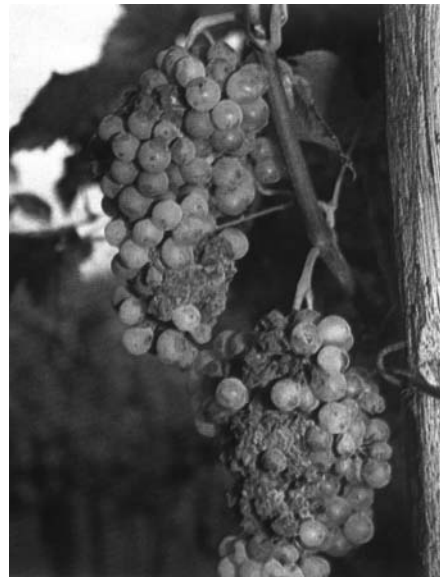
V drugi polovici julija in avgusta škropimo po potrebi. Proti peronospori škropimo s čistimi bakrenimi pripravki:

CUPRABLAU, KUPROPIN, KOCIDE, CHAMPION, KUPRO 190SC, BORDOJSKA BROZGA.

Proti oidiju: KARATHANE, PEPELIN, KUMULUS, MOČLJIVO ŽVEPLO, MICROTHIOL, THIOVIT.

Proti botritisu škropimo načeloma enkrat, tik preden se jagode sklenejo, če pa smo se odločili za drugo škropljenje – po potrebi glede na vremenske razmere, ga opravimo v času mehčanja jagod. Uporabimo lahko: RONILAN, SUMILEXI, FOLICUR – EUPAREN, MYTHOS, SWITCH, TELDOR.

Gniloba grozdja ne moremo preprečiti samo s škropljenjem, ampak imajo velik vpliv pravilno opravljena zelena dela in gnojenje z dušikom. Če je preveč gnojeno z dušikom, bolj gnije.



Gniloba na grozdju

ZELENA DELA:

Površickamo do 15. avgusta. S kasnejšim vršičkanjem bi vzbudili rast oz. brstenje zimskih oces.

V času zorenja grozdja odstranjujemo listje v coni grozdja, kar zelo pozitivno vpliva na kakovost mošta oz. vina.

DELA V SADOVNJAKU:

Marelice obrezujemo po obiranju. Obrežemo poganjke, ki zgoščujejo krošnjo in rane namažemo s cepilno smolo. Prav tako pri breskvah odstranjujemo bohotivke, premočne poganjke v krošnji. Tudi pri jablanah in hruškah je potrebna poletna rez. Sicer je veliko poletnih rezi, pa vendar: če opravimo le eno, je že boljše. Klasično poletno rez izvajamo v začetku avgusta. Julija pustimo drevesa pri miru. Odstranimo dolge pokončne poganjke, tudi rodne nosilce, če so prazni. Drevo porežemo tako, da izboljšamo osvetlitev.

UPOGIBANJE POGANJKOV:

Upogibanje ima še večji pomen pri mladih nasadih – za hitro vzpostavljanje fiziološkega ravnotežja (rasti in rodnosti). V glavnem upogibamo enoletne poganjke v avgustu (dolžina 50 cm), da jih čimbolj zaustavimo v rasti. Tako ima poganjek več zadostne hrane za diferenciacijo (nastanek rodnihih brstov).

Če pa upogibamo spomladi, upogibamo enoletne poganjke. Boljše je upogibanje kadarkoli kot nikoli.

Pri jagodičevju: malinah, ribezu, kosmulji, odstranimo s poletno rezjo izrojene poganjke

Nataša Čeh, inž.agr.



VČERAJ IN DANES ENEGA KMETA IN KMETICE

VSE JE BILA ENA FIGA; VSE JE BILO LESENO - TAK PRI ENEM KOT PRI DRUGEM

Tokrat so me zanimala higienske navade Destrničanov. Take, o katerih govori članek, so trajale do pojava kopalnic. Te so nastajale različno, pri nekaterih hišah prej, drugod kasneje. Pišem o lesenih straniščih, osebni higieni, čistoči hiše, kopalnicah. Vemo, da je higiena v precejšnji meri tabu tema; o njej neradi govorimo. Zanima me tudi zaradi tega in pa zaradi dejstva, da lesena stranišča na štrbunk oziroma *hajzli* izginjajo iz našega življenja. Nekaj malega pa pišem tudi o menstruaciji.

Stranišče Leseno stranišče



Zapuščen "hajzl" zraven vinograda

Foto: Jelka Pšajd

"Te greš ta, ne. Tak smo rekli, na hajzlc." Leseno stranišče – *hajzl*, *hajzlc* - je bilo postavljeno za hlevom, ob hlevu, med gospodarskimi objekti: *listjakom*, *drujakom*, blizu gnoja. Stalo je na štirih sohah, obito je bilo z deskami, zgoraj je bila deska, izrezana v krog in pokrita z lesenim pokrovom, ki je ustrezal velikosti luknje. Na vratih je bilo okence, znotraj zastekljeno, da se je od zunaj videlo, če je kdo na stranišču. Leseno stranišče so postavili cimermeni. Ker je bilo stranišče izven bivanjskega prostora hiše, so odrasli ponoči hodili ven bosi. Nazaj v posteljo so prihajali blatni in mokri, predvsem pozimi. Zato so si kasneje začeli delati copate iz ličja: "Če ti jaz povem, ke se je meni zgodlo. Mene bilo tak strah, ko sem sem prišla, da sem

mogla ga zvečer zbuditi, da je kre mene šo. Te pa je kre mene šo in reka, da mi bo ta strah odprava, ke mi ga boš, ne boš mi ga nikol. V zimskem času je bila še tema. Jaz pa moram iti na hajzl eno zimsko jutro. Mož je že zgreša, da me ni blo, v jutro me ni blo strah, jaz na hajzlcu. On pa zadaj in je vdara po hajzlcu. Tak sem letela, mimo vrat, leta je po drugi strani nazaj. Jaz pa nisem vedla, da je on, pa sem nazaj letela. Tak sem bla jezna na njega, da nisem htela gučati z njim, da sma šla na sedmino, na pogreb. Je reka, se sen ti poveda, da mo jaz tebe odvada straha." Ko je bila jama polna gnoja, so jo izpraznili, "ven znosili". Notranjo straniščno desko so večkrat ribali, čistili z dvema koruznima storžena – *rožičema*. To je bilo delo žensk in otrok. Včasih je kdo tudi zaspal na lesenem stranišču, "posebno, če je bija malo fajhten".

Lesena stranišča viničarjev in kmetov se niso bistveno razlikovala: "Vse je bila ena figa, vse je bilo leseno, tak pri enem, kot pri drugem."

Ponekod pa so imeli zraven še "en malički hajzl", za otroke: "Mi doma smo ga tudi meli, bilo nas je več otrok." Otroci so na stranišče hodili na manjšega, ki je bil pod isto streho hajzla.

Kahla

Pred rabo kahel so uporabljali lesene empare, ki so jih sproti odnašali ven. Ko so prišle kahle, so le-te odnesli ven, jih splahnili in spravili pod posteljo. Stari ljudje so vsebino iz kahel zlivali ven, na gnoj ali pod obrabde, k trsu, "s tem so pognojili". Poleti ne, ker bi preveč smrdelo. Uporabljali so jo otroci in starejši, vanjo so lulali in kakali.

Ritna higiena

Rit so si brisali s časopisnim papirjem, kvaliteta in vrsta papirja nista bili važni: "Sem bla v enem tali na kolinah. Pa je gospodija ven peper vsipala pa vse tisti papir na hajzlc zanesla. Te pa je šo mesar na svojo potrebo, kak ga je peklo! Na tisti račun smo se fejšt smejali." Pri delu na njivi in v gozdu so si rit brisali z zelenim listom ali široko travo. Najboljše je bilo hrastovo in kostanjevo listje, ki je dovolj veliko in široko: "Najboj vejko, ne kaki malički, te si meja zamazane še prste. Da smo koruzo trgali, te je bila navadno vmes cizra, te smo si s cizro, ja. To si se nekam skriva, gi že bila potr-gana koruza. Moški se je samo malo

stran obrna pa je blo, ja." Driski so rekli "mene leksira", "obfira me" in so: "Na nivi si pač moga iti hitro, gi si se lahko skriva. Če pa je bila sila, pa pač... se niše ni coj gleda." Proti driski so kuhali čaje iz malih smrekovih storžkov. So rekli in še rečejo: "Srat pa hcat, lulat pa akat."

Namesto plenice so male otroke matere zavijale v stare raztrgane srajce ali kikle in nekakšne kupljene srajčke, s katero je otrok samo počepnil in že je lulal oziroma kakal.

Kopalnica

Kopalnic, v pomenu prostora s tušem oziroma kadjo in umivalnikom, niso poznali. Umivali so se v lesenih škafih, ki so jih izdelovalci sodov izdelovali doma. Postavljene so imeli v kuhinji ali v predprostoru, v *prik'ltu*. Rekli so mu škafca: "Pri nas doma je bija škaf v priklti za vrati djani. To je bija, škaf samo vuh je ni meja. Škafca smo mu rekli, postavljeno na štokerli pa si se mujva." Noge so si umivali v istem škafu, samo s stola na tla so ga položili. Poleti so se umivali zunaj: "Elektrike ni blo, vūni si se sleka do nagega, se te niše ni vida, če ni blo elektrike, da je bila tema. Enkrat se je eden mujva, te drugi." Umivali so se tudi iz lončene posode, *bajdla*. Umazano vodo so zlivali ven, pred hišo. Kasneje pa so se umivali iz *plehnatih lavorjev*.

Kopat so se poleti hodili v potoke: Črmeč, Pesnica, ...

V *prik'lti* hiše so imeli postavljen stol – *štokerli*, *lavor*, brisašo – *hantuh*, na zidu pa obešen kos blaga podoben velikemu žepu, v katerem so bili glavnik, krtača, kasneje zobna ščetka in pasta. Zraven je viselo še ogledalo. So pa lavorje prenašali iz hiše v hišo; postavili so ga tudi za enkratno umivanje ven na *počje*, pred vhod ali zraven studenca in se na hitro umili.

Osebna higiena

Ženske so bolj skrbale za svojo higieno: "Boj rodi so moški za mujvanje, to je vsekakor, še gnešji den je tak." Ženske in dekleta so za dišavljenje namesto današnjih deodorantov in parfumskih vod uporabljale kutino, ki so jo imele v žepu praznjega krila ali pa so si z njo naribale roke in tako vonjale prijetno dišečo kutino. Ali pa so imele na rutnem vozlu pod brado zataknjeno *požiljko*, rastlino s posebnim vonjem. Dekleta so si pričeske delale iz sladkane vode in si

po celi glavi spleta male kite, da so imela valovite lase.

Moški se niso z ničemer odirali.

Kosmate ženske so se brile z moškimi britvami. Dlake na nogah pa so si odstranjevali tudi s škarjami. Odvisno od rasti dlak so se moški brili dvakrat tedensko ali manj. Ženske so brile moške v primeru bolezni ali starosti.

Dišečega mila niso uporabljali, ker ga ni bilo. Doma so si ga kuhali: iz živalskih kosti in *"lakenštajna"*², in ga razen za pranje obleke uporabljali še za roke.

Poleti so se hodili kopat v potoke in si vsak večer umivali noge: *"Neki pa si tudi poleti niso nog muhli, pa so šli kar tak spat."* Poleti so se več umivali, pogostejše kot pozimi.

Zjutraj so si umili vrat, roke in obraz, zvečer pa še noge. Ženske pa so se zvečer umile še enkrat. *"Prav"* umivalo pa se je ob sobotah zvečer; takrat so si umili telo od glave do nog. Ker so ob nedeljah hodili k maši, so se umivali v soboto zvečer. Ko so šli v mesto, so si celo telo tudi umili prejšnji večer. Temeljito so se umivali za gostije, pogrebe, ko so šli med ljudi. Zjutraj, pred odhodom, so si še enkrat umili vrat, noge in obraz, po prihodu iz hleva. Las si niso pogosto umivali, uporabljali so samo navadno vodo. Nohte so si porezali, ženske pa so si jih očistile, ko so šle mesit testo za kruh. Rezali so si jih s škarjami ali ostrim nožem. Če je od katerega smrdelo, so rekli: *"Fuj, kak smrdi, ki si pohcani."*

Pogost pojav so bile uši: *"Nimajo vsakega rade vūši. Mene so vūši ne rade mele. Tistega, ki so mele rade, tisti je bija bogi."* Ušivih ljudi so se izogibali. Ko so delali po poljih in jih je bilo več skupaj, so pazili, da niso puloverjev in jopic metali na isti kup. V laseh je bilo največ uši. Petrol, ki so ga nalili na glavo, jih je uničeval. Obleke, v katerih so se tudi nahajale uši, so prali in kuhali na štedilniku. Bolhe so se največ zažirale v ilovnata tla hiše. Mali otroci so lulali kar na taka tla, ki so bila idealen pogoj za bolhe. Pogosto so bili otroci polni boljših ugrizov. Ponoči zaradi bolh niso spali: *"Ena stara človeka sta bila, ki sta si ponoči buhe klala."*

Zob si niso umivali: *"Sploh se ni zob umivalo. Negda, se še spunim, se je veliko koruznih žgenk jelo. To se je tak za zobmi držalo. Keri je že malo boj bija, ne vsaki, si je vodo v usta in z jezikom med zobmi ali pa s prstom in je vnta pluna. Joj, poleg tistega, ki mu je iz ust smrdelo, poleg tistega ni blo za biti! Lūk pa česnik smrdi, to smo na taverhah fsi jeli, da nam ni smrdelo. Če pa bi eden ne jo, pa bi mu hujdo smrdelo."* Slab zadah iz ust so reševali s šnopsom: *"Tistimi z gnilimi zobmi je tak smrdelo iz ust ali pa pijancu. Te pa je ponavadi meja še tako navado, da je k tebi sila, da si moga rikverc iti."*

Do Svetih gora³ je bilo tri dni hoda tja in tri dni nazaj. Zato so se spotoma umivali v potokih.

Doma so uporabljali robčke, narejene iz ostankov zarobljenega blaga. Na ples in k maši so imeli prave, kupljene robčke; za brisanje nosu pa slabše.

Uporabljali so jih za brisanje potu, tudi nosu in ples štajeriš: *"Negda so publi radi robčke jemali deklinam. Se ga ne blo za dobiti, pa ti ga je vzeja. Da sta štajeriš plesala, to si ga moga dobro držati, če ne, ti ga je cukna."*

Za človeško blato so uporabljali izraze: *drek, mene leksira, obfira me, jaz imam drisko.* Menstruaciji pa so rekli: *perilo, krvavi, tota pa ciga nosi, vrezala se je.* Zadnji izraz so uporabljali predvsem moški. Uporabljale so stare, raztrgane porhnate srajce, ki so jih zložile. Kupljenih vložkov se ni dalo dobiti. Šivilje so šivale tudi menstrualne hlačke iz porhata: *"Posebno ob žetvi je bila fčasih taka vročina, ke si tudi skoro nisi veda, ke ti je že teklo – vročina ali ... ja. To si malo šnopsa spiya, pa je že manje teklo, po vini pa je še boj teklo, po rdečem. Pa si dostikrat vida, ke je ker po nogah priteklo, ja."* Oprane *pinte*⁴ so se prale in sušile skrivaj, v posebnem oziroma skrivnem prostoru, na podstrešju. Prale so se ločeno od ostalega perila.

Pranje perila

Ženske so perilo prale na roke, v lesenih škafih. Pralo se je, ko so imele ženske čas. Najprej so kose perila skuhale na štedilniku na drva. Pri mlaki so na lesenih ribežih ribale umazanijo s perila. Pri mlaki je bil lesen štor, s *perač*⁵ so udarjale po perilu, potapljale kose perila v mlako, iz vode, na štor, udarjale po perilu in nazaj v vodo. Plavilo⁶ se je v mlaki. Lug za pranje perila so delali iz pepela. Pepel so presejali, zvezali v krpo in dali namakat v toplo vodo. Sušili so na podstrešju ali zunaj na vrvi, napeljeni na soncu. Če niso imeli napeljenih vrvi, so sušili na lesenih plotih.

Čistoča hiše

Pred veliko nočjo so pleskali notranje prostore in fasado z apnom. Pred velikim praznikom je moralo biti vse čisto; pometeno, skidano v hlevih, kajti na praznik se ne sme delati, poleti pa tudi ni bilo več časa za čiščenje. To je bilo žensko delo. Vzele so pintovo šibo, jo rahlo natolkle, da je imela isti učinek kot čopič. Zmešale so barvo in z namočeno šibo špricale po zidu.

V postelji so imeli na desko naloženo slamo, čez *štrozok*⁷ s koruznim ličjem. Na tem so spali. Poleti so ga nesli ven, stresli, presušili in ga zopet napolnili s pregledanim in čistim ličjem. Menjali pa so ga vsako drugo leto jeseni, ko je bilo sveže ličje.

V *miznic*⁸ so bili kos hodne krpe, vilice, žlice in noži. Žlice so redko umivali. V

krpo so jih obrisali in dali nazaj v predal: *"Pri sosedovih pa so delali tak, okoli mize si je vsaki žlico noter vtekna, pa jo je ven vzeja, gda je jo, vsaki svojo. To se ni delalo, da bi se pri vsaki jedi žlice mujevale."* Mizo so pred jedjo pokrili s hodno *krūčnc*⁹, po jedi pa so jo samo stresli.

Na veliki petek so navadno čistili studente, potem je bila vse leto dobra in pitna voda. Vodo za umivanje, pitje, kuho in živali so iz studenca v hišo prinašali in prenašali v vedrih po petnajstkrat na dan. Pod klopjo v veži so stala vedra napolnjena z vodo.

Jelka Pšajd

¹ Starejše ženske nosijo rožo – rastlino danes ob nedeljah k maši in jo imajo v rokah, med mašo pa na klopi v cerkvi in jo vonjajo.

² Kupljeno sredstvo za odstranjevanje umazanije in za strjevanje mila.

³ Romarska pot na Kozjanskem, nad Bistrico ob Sotli, s petimi svetišči: Lurška kapela, Marijina cerkev, posvečena Marijinemu rojstvu, kapela sv. Sebastijana in sv. Fabijana, kapela sv. Jurija in kapela sv. Martina.

⁴ vložek

⁵ lesena deska

⁶ končno pranje, kjer se perilo očisti vseh detergentov oziroma luga

⁷ žimnica, napolnjena z ličjem

⁸ miza s predalom

⁹ oblika prta



ZA OBOGATITEV VAŠIH JEDILNIKOV



Pizza je italijanska specialiteta, ki izhaja iz mesta Neaplja. Od tam se je razširila po vsej Italiji in tudi zunaj njenih meja. Danes jo poznajo skoraj po vsej Evropi, še prej pa si je utrla pot v Ameriko. Pizz je veliko vrst, preko sto. V glavnem se razlikujejo po nadevu, manj po vrsti testa, ki je za prvotno in tudi današnjo pizzo najpogostejše kvašeno. Namesto doma narejenega testa uporabljamo tudi industrijsko pripravljena zamrznjena testa.

PIZZA PO KMEČKO

Za testo potrebujemo: 40 dag moke, 15 dag masla, sol, vodo, olje za peko.

Nadev: 10 dag rezin surovega pršuta, 15 dag mehkega sira, 8 dag salame, 10 dag prekaženega sira, 3 jajca, 3 žlice mleka, sol, poper, origano, 1 rumenjak.

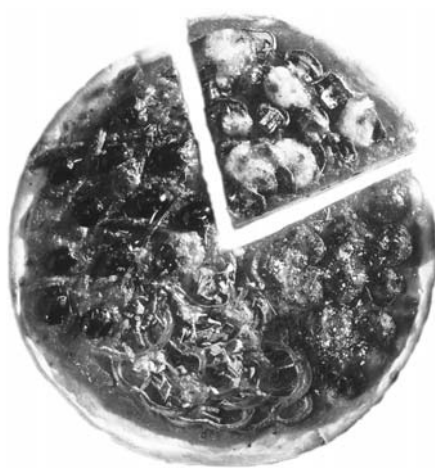
Iz moke, soli, zdrobljenega masla in potrebne vode vnetemo mehko testo. Gnetemo ga 20 minut, nato ga pustimo pol ure vzhajati.

Tri četrtine testa damo v okroglo, plitvo in z oljem pomaščeno posodo ali pekač za pizze. Ob robu testo malo dvignemo. Po sredini ga obložimo s pripravljeno oblogo. Prelijemo z mešanico mleka in jajc. Solimo, popopravimo in začnimo z origanom. Vse skupaj pokrijemo z ostalo četrtino testa. Po vrhu namažemo z rumenjacom. Pečemo 40 minut pri 210° C.

PIZZA ŠTIRJE LETNI ČASI

Testo: 250 g ostre bele moke presejemo v skledo, ji dodamo pol žličke suhega kvasa in 1/2 žličke soli.

V sredini naredimo jamico in vanjo zlijemo približno 1,5 dl mlačne vode in 1 žlico olja. Zamesimo gladko testo in ga pustimo vzhajati.



jati.

Nadev: 60 dag salame, sol, poper, 90 ml paradižnikove mezge, 1 žličko origana, 45 g šampinjonov, 30 g sira, pol paprike (rdeče ali zelene), nekaj črnih oliv.

Priprava: Testo, ki je vzhajalo, razvaljamo in razvlečemo v 1 cm debelo ploščo. Prvo četrtino testa obložimo s salamo in potresemo z origanom. Drugo četrtino obložimo z narezanimi gobami in sirom, tretjo z olivami, četrto pa s papriko, ki jo narežemo na trakove. Celo pizzo premažemo s paradižnikovo mezgo. Pečemo v pečici pri 180° C, 20 minut. Recept je za eno veliko pizzo.

NAVADNA PIZZA

Testo: 500 g mehke moke, ščep soli, 2 žlici belega olja, 6 dag kvasa, 2 dl mlačnega mleka.

Nadev: 10 dag paradižnikove mezge, sol, poper, origano, 10 dag sira, 20 dag šunke, 10 dag hrenovk, 20 dag šampinjonov.

Kvas pristavimo, da vzhaja. Iz naštetih sestavin vnetemo gladko testo, ki ga damo vzhajati za dvakratno količino. Vzhajano testo raztegnemo in razvaljamo za 1 cm na debelo ter ga damo v pomaščen pekač za pizze. Ob robu ga dvignemo, premažemo s paradižnikovo mezgo, obložimo s šunko, potresemo z naribanim sirom in na kolobarje narezano hrenovko, začnimo z origanom. Pizzo potresemo z narezanimi šampinjoni in premažemo s paradižnikovo mezgo.

PIKANTNA PIZZA

Testo: v skledo zmešamo 7 g suhega kvasa, 1 g sladkorja v prahu, 50 dag ostre bele moke, 1/2 žličke soli. Dodamo 2 žlici belega olja ter prilijemo približno 1,5 dl mlačne vode. Zamesimo gladko testo, ga položimo v naoljeno skledo, pokrijemo in pustimo vzhajati.

Nadev: 12 dag paradižnikove mezge, 40 dag šampinjonov, 60 g narezanih feferonov, 40 dag paradižnikov.

Ponev za pizzo na tanko namažemo z oljem. Testo razvaljamo in razvlečemo ter oblikujemo v okroglo ploščo. Položimo ga v ponev in



mu dvignemo rob, da dobimo obod. Testo namažemo s paradižnikovo mezgo in ga obložimo z na kolobarje narezanim paradižnikom, klobaso, sirom, parmezanom, feferoni in na koncu še s pikantnimi feferoni. Pizzo pečemo v ogreti pečici pri 240° C 10-15 minut, da dobi zlato rjavo skorjo in da se sir stopi. Ponudimo jo vročo.

PIZZA PO VRTNARSKO

Testo: 1/2 kg moke, 4 dag kvasa, 3 žlice olja, sol, približno 1/4 l mlačne vode, olje za mazanje pekača.

Nadev: 10 dag črnih oliv, 1 žlica sesekljanih kaper, 10 dag vloženi artičoki, 5 dag vloženi gob, origano, 1/2 kozarca olja za preliv.

Iz sestavin za testo ugnemo mehko testo, ki naj vzhaja 1 uro. Vzhajano testo razvaljamo na 1 cm debelo in ga položimo v nizek okrogel, dobro pomaščen pekač za pizze.

Testo obložimo z olivami, kaprami, gobami, artičokami, paradižnikom. Začnimo s soljo in origanom, pokapamo z oljem. Pečemo pri 200° C, 30-40 minut.

Ivan Flajšman

Za tokratno številko Občana sem za vse, ki vas zanimajo recepti iz moje rubrike, pripravil nagradno vprašanje. Ker je to prvo nagradno vprašanje, bomo podarili tri nagrade.

NAGRADNO VPRAŠANJE:

Iz katere države izhaja pizza?

Odgovore pošljite na naslov Uredništvo Občana, Vintarovi 50, 2253 Destnik, s pripisom "DOBER TEK" do 10. avgusta 2000. Imena izžrebancev bomo objavili v septembrski številki Občana.

- 1.nagrada – 2 x pizza po izbiri
- 2.nagrada – 2 x pizza po izbiri
- 3.nagrada 1 x pizza Napoli

USTVARJALNA STRAN ZA NAJMLAJŠE RIBJA DRUŽINA

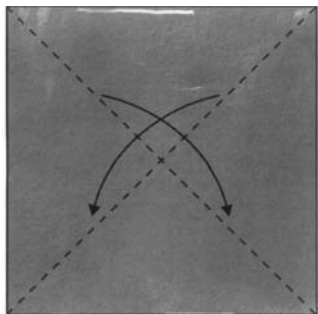
Tropske ribice vsako soboto odhiti v lepotilni salon morskega polžka Smuka. Tudi tokrat je čakalnica nabito polna. Rožnata lepotica Lara najbolj zgovorna: "Veste, sosed, nujno potrebujem novo pričesko. O tem, da sem si prehladila škrge raje ne govorim."

Tako si ribice krajšajo vroče poletne dni. Pridruži jim se tudi ti! A najprej izdelaj čimveč pisanih ribic, da boš lahko z njimi poklepetal.

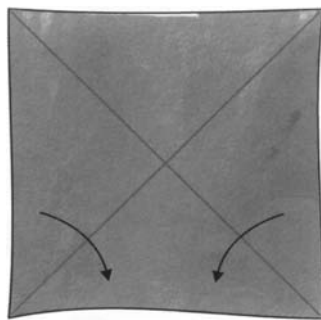
POTREBUJEŠ:

-kvadraten obarvan papir
-škarje

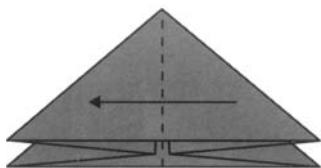
1.Kvadratnemu listu določimo sredino. To storimo tako, da ga prepognemo po diagonali na polovico, razgrnemo in prepognemo še po drugi diagonali. Ko papir ponovno razgrnemo, imamo pred seboj dve pregibni črti, ki se v središču sekata.



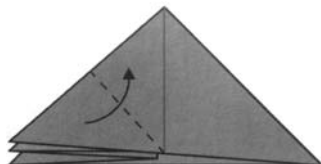
2.Primemo za desni in levi rob kvadrata, ju privzdignemo in zložimo tako, kot kaže slika. Nastal je trikotnik, njegove robe dobro pogledamo.



3.Vrhni sloj desnega kraka trikrat zapognemo na drugo stran.

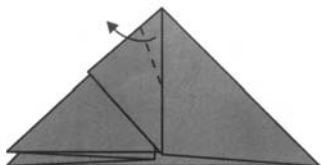


stran.



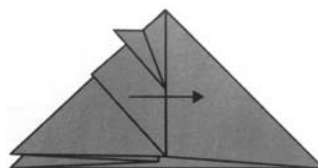
4.Zapognemo ga navzgor.

5.Zgornji sloj kraka nastalega malega trikotnika odvihamo

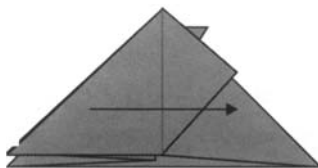


navzven, kot kaže slika.

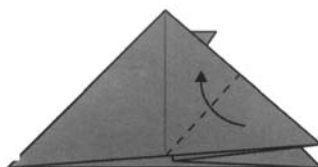
6.Trikotnik prenesemo na desno stran.



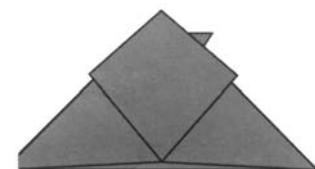
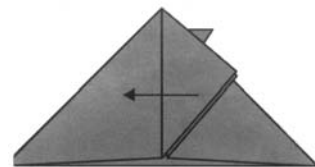
7.Z vrhnjim slojem levega trikotnika naredimo enako kot z desnim. Zapognemo ga na drugo stran.



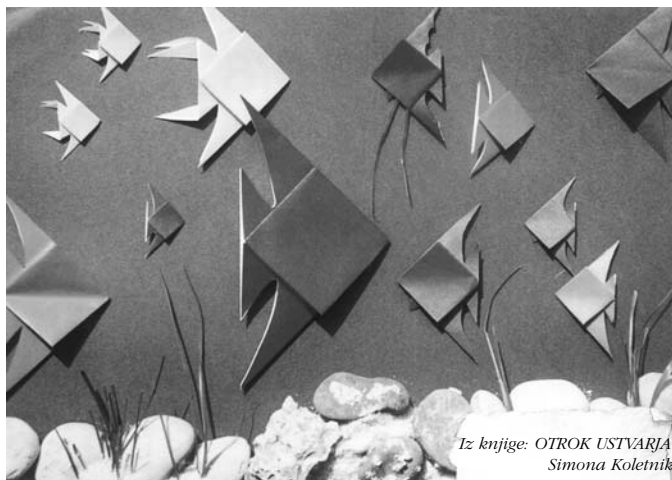
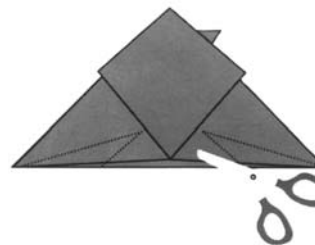
8.Zapognemo ga navzgor.



9.Mali trikotnik prenesemo na levo stran.



10.Iz daljše stranice izrežemo ribici rep in plavuti.



Iz knjige: OTROK USTVARJA
Simona Koletnik

V TRILOBITU

V Vojskem so nas zavrtili,
zato na trilobit so nas povabili.
Pot dolg je bila,
kar en kilometr se je vlekla.
Lepo so nas sprejeli,
v sobe spodili,
nato kosilo smo dobili
in v skupine se razdelili.
Na sprehode smo hodili,
zvečer pa spat so nas spodili.
Spati nam ni b'lo,
zjutraj pa vstati težko je bilo.
V torek nas pot
do avstrijske meje peljala bi,
a ker oblak prestrašil nas je,
smo raje vrnili se.

V dom lačni smo prišli,
zato kosilo polizali bi,
a ker bonton nam tega ne dovoli,
smo si le prestavljali.
Plezali po steni smo,
s kanuji se vozili,
nekateri so celo se prevrnili
ter v lokostrelstvu se pomerili.
Zadnji večer smo si taborni ogenj zakurili,
nabodala spekli,
potem pa ob glasbi v disku zaplesali.
Ob pol enajstih so nas spat nagnali,
a nismo še zaspali.
Zadnji dan smo med seboj
po skupinah tekmovali.
Na prvo mesto marjetice smo dali,

medvede pa v brlog poslali.
Hitro prišel je poslovitve čas,
ko smo spakirali stvari,
in z avtobusom domov se odpeljali vsi.

Zahvala vsem velja,
da smo se imeli fino:
Irena, ki živali rada ima,
Tomaž, ki se na kamne res spozna,
Jože dobro plezati in veslati zna,
Rok v lokostrelstvu dober je,
Grizli čuden medved
s plezalnim pasom je.

Jasmina Dajčman, 6.b

LETNA ŠOLA V NARAVI

Od 22. do 27. junija 2000 smo tretješolci naše šole preživljali dneve v letni šoli v naravi v Simonovem zalivu. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam to omogočili – svojim staršem, vodstvu šole in Občini Destrnik. Naše dejavnosti so bile raznolike in zanimive, največ časa pa smo seveda preživeli ob in v vodi. Priplavalni smo si 4 zlate delfinčke, 1 srebrnega, 7 bronastih, 3 učenci pa so se "približali" bronastemu – vse po strogih pravilih in merilih!

Imeli smo se lepo, lepo pa se je bilo tudi vrniti domov.

Naj vam predstavimo, kako je potekal dan naših aktivnosti:

- 7.00 uri – vstajenje, umivanje, urejanje sob,
- 7.30 uri – jutranja gibalna dejavnost,
- 8.00 uri – zajtrk,
- 9.00 uri – naravoslovje, življenje v morju,
- 10.00 uri – plavanje po skupinah,
- 13.00 uri – kosilo, počitek,
- 15.00 uri – malica,
- 16.00 uri – učenje plavanja, dejavnosti ob vodi,

- 18.00 uri – pisanje razglednic,
- 10.00 uri – večerja,
- 20.00 uri – igre na prostem,
- 22.00 uri – večerna higiena in počitek,
- 22.30 uri – večerna tišina.

Tretješolci z učiteljico



ZLATI UČENCI

Vsak otrok hodi v šolo. Eni po gladki ravni poti, drugi po ozki in vijugasti, brez kamnov pa ni nobene. In prav je tako. Toda med kamni so razlike, v velikosti in v tem, kako pogosto so nasuti. Enako je med učenci. Nekaterim je kamenček v zabavo, ovira, ob kateri se preizkušajo, drugim pa skala, pod katero omagajo. Šole, ki bi nastavljala ravno pravišnje kamne za vsakogar, ni in je ne bo. Šola pomeni obremenitev za vsakega učenca posebej in vsaka šola je ponosna, če je na šoli veliko takih učencev, ki jim je kamenček v zabavo ali ovira, ki jo premaga.

O tem, da odličen uspeh zahteva veliko odrekanih, bi lahko več povedali naši odličnjaki in odličnjakinje: Mihaela Burina, Darjan Kajzer, Branka Kramberger, Igor Murko, Tadej Urbanija, Mateja Urbanija, Jasmina Bauman in Petra Rodvajin.

O tem, da zaposleni na šoli učence vzpodbujamo v pozitivni smeri, budimo v njih vedeželnost in kreativnost ter odgovornost za lasten uspeh v življenju, pa pričajo naša naslednja dejanja:

Pano s fotografijami odličnjakov osmih razredov:

Vse leto bo avlo šole krasil pano s fotografijami učencev, ki so v osmem razredu dosegli odličen uspeh. Še vse naslednje leto jih bodo občudovali učenci, ki so na šoli ostali, in tudi obiskovalci šole.

Nagradni izlet za prizadevnost

Ob zaključku šolskega leta so se učenci in učenske mladinskega pevskega zbora ter učenci in učenske, ki so sodelovali pri raziskovalnih nalogah, na tekmovanjih ter tam dosegali vidnejše rezultate, odpravili na nagradni izlet v Prekmurje. Ogledali so si Plečnikovo cerkev, kasače Kasaškega kluba Ljutomer, mlin na Muri in imeli piknik ob Blagoškem jezeru.

Mira Anderlič

DESTRNIK

**Zelene poljane
in ptice ubrane,
na vrhu se cerkev blešči,
v njej naš zavetnik Urban stoji.**

**V mojem kraju prijazni ljudje živijo,
vsem ljudem na svetu srečo žele.**

**Vsakdo, ki nas bo obiskal,
verjemite, ne bo mu žal!**

**Jaz, ki kot ptica sem,
kdo ve, kam v življenju grem,
vendar, ko kje daleč bom,
bom pogrešala svoj dom.
Zato vrnem se nazaj
v svoj domači kraj.**

Branka Kramberger, 8.a

RADIO

96,4 MHz

Ta pravi!

Slovenske gorice

Trg osvoboditve 5, 2230 Lenart, tel: 062/727 324, 729 0 220, fax: 062/727 322
ELEKTRONSKA POŠTA: radio@radio-rsg.si, INTERNET STRAN: www.radio-rsg.si



Svojo krono nosim v srcu, ne na glavi.

Ni posuta z diamanti in je nevidna:

pravim ji zadovoljstvo.

To je krona, ki je bila celo kraljem redkokdaj dana.

(Shakespeare)

ZAHVALA

Draga družina KUNČNIK iz Vintarovc 75a!

JOŽICA in VIKTOR – lepo je imeti sosede, kot sta vidva. Sosede, na katere se lahko zaneseš, kakor na sončni vzhod in zahod.

Sosede, ki skrbijo in nesebično pomagajo.

Sosede, ki so razumevajoči in izžarevajo človeško toplino in dobroto. Sosede, kot sta vidva.

Čudovita človeka sta. Iskrena HVALA za vse.

*Zdenka in Bojan ČRNČIČ,
Vintarovci 79*

Srečanje upokojencev Slovenije v Velenju

Zveza društev upokojencev Slovenije vsako leto prireja srečanje upokojencev Slovenije in to je vsako leto v drugem kraju. Letos je bilo srečanje ob jezeru v Velenju. Udeležili smo se ga tudi člani Društva upokojencev sv. Urban – Destrnik. V lepem poletnem jutru smo ob 7. uri vstopili v avtobus, ki ga je vozil voznik Certusa, naš priljubljeni domačin Štefan Arnuš. Tako kot ponavadi je pobiral potnike na vseh običajnih postajah do trgovine pri Mici. Tam smo se oskrbeli z osvežilnimi pijačami in skromno malico. Okrog 8. ure smo krenili proti Ptuj preko Kidričevega, Pragerskega, Slovenske Bistrice proti Velenju. Prispeli smo okrog 10. ure. Pričakali so nas dobro organizirani redarji, ki so nas napotili do parkirnega prostora. Organizatorji so se res potrudili in uredili parkirni prostor za avtobuse, tako da so imeli prostor za nemoten odhod kadarkoli. Najvažneje je bilo to, da je bil parkirni prostor v bližini prireditvenega prostora, tako da ni bilo treba daleč pešati. Na prireditvenem prostoru smo se razkropili – eni okrog jezera, kjer so si poiskali prostor pod senčniki, drugi pa v veliki dvorani. Ozvočeno je bilo vse, tako da smo lahko od vsepovsod spremljali potek prireditve. Letos se je srečanja udeležilo veliko upokojencev. Malico in osvežilne pijače vseh vrst se je dalo dobiti na več mestih.

Okrog 14. ure se je začel program: najprej državna himna, potem kulturni program, zatem govori. Tudi letos je imel govor g. Milan Kučan. Kot je običajno, kadar se bližajo parlamentarne volitve, nas upokojence hvalijo v vseh govorih in nam obljubljajo vse mogoče, ko so volitve mimo, pa se začne spet po starem – reforme in stiskanje pasu upokojencem. Za upokojence bi bilo najbolje, da bi bile volitve v parlament vsako leto, potem bi še kako dobro živeli in shajali od obljub. Po uradnem in kulturnem programu smo izkoristili čas za srečanje s prijatelji in znanci, kar je v tem kratkem življenju največ vredno. Ob sprehodu okrog jezera smo si ogledali zelo lepo urejeno okolico. Po ogledu smo se zbrali pri avtobusu in krenili proti Vresju, kjer smo v gostišču imeli kosilo, potem smo se odpeljali proti domu do Janežovc, do trgovine pri Mici. Tam sta nas pričakala predsednica ga Julčka in tajnik g. Franc Černezel. Malo smo se ohladili in okrepčali. Potem nas je Štefan razvozil do doma. Zahvaljujemo se mu, da nas je zdrave in zadovoljne pripeljal domov.

Milan Muraj

OBVESTILO

Člani upravnega odbora vas bodo obiskali takoj po prvem avgustu glede izleta na Brezje, Bled in v Bohinj. Izlet bo predvidoma 10. ali 12. avgusta.

Od doma bomo šli zgodaj. Najprej bi imeli mašo na Brezju. Potem bi nas pot popeljala proti Bledu, kjer bi se z ladjico popeljali na edini otok v Sloveniji in si ogledali vse znamenitosti. ogledali bi si tudi Blejski grad, potem pa bi krenili do Bohinja – do slapa Savice. V poznih večernih urah bi sledil povratek proti domu.

Odločite se pravi čas, cena izleta bo okrog 6.000,00 SIT, kar zajema prevoz, kosilo in vstopnino za ladjico.

Izlet bomo izvedli, če bo prijavljenih vsaj 50 ljudi.

*Vabi:
Upravni odbor
in predsednica Julijana Černezel*

V življenju le skrb in delo ste poznali,
od težkega truda ste zaspali.
Odšli ste tja, kjer ni bolečin,
a na vas, draga mati, več en bo ostal spomin.

SPOMIN

dragi materi, babici, prababici in tašči

LUCIJI ZELENIK

iz Zasadov 14

15. julija je minilo že 7 let, odkar v grobu spite, a v naših srcih še živite. Ni ure, dneva, ne noči, povsod ste v srcu z nami vi. Solza žalost bolečina. Vas ne bo zbudi-la, ostala je praznina in velika bolečina.

Hvala vsem, ki stojite ob grobu, prižigate svečke in prinašate cvetje.

Njeni najdražji

V SPOMIN

5. avgusta bo minilo 3 leta žalosti, odkar smo te prezgodaj izgubili, draga žena, mama, babica in sestra



JULIJANA POLIČ iz Vintarovc 76

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njenem grobu

Tvoji najdražji

ZLATOPOROČENCA GABRIJELA IN JAKOB VINDIŠ

V občini Destrnik je bilo 8. julija spet slovesno. Po 50 – letih zakona sta si ponovno nadelala zlata prstana Gabrijela in Jakob Vindiš iz Placarja 43b. Civilno poroko sta opravila v poročni dvorani občine Destrnik, kjer sta ju poročila župan Franc Pukšič in Julijana Černezel. Dobila sta spominsko listino in darilo – nevesta šopek rdečih vrtnic, ženin pa kristalne kozarce, iz katerih bosta nazdravila še na mnoga leta. Nato je bila

cerkvena zlata poroka v cerkvi sv. Urbana, ko sta se ponovno zaobljubila, da si bosta zvesta in si pomagala do konca svojih dni. Pri maši je prepeval cerkveni pevski zbor. Vsi smo jima zaželeli še veliko lepih dni v jeseni življenja, trdnega zdravja in da se čez 10 let spet srečamo.

Julijana Černezel



Foto: GILKA

POŠTA SLOVENIJE NOVA SERIJA POŠTNIH ZNAMK

Seriji znamk sadne vrste na Slovenskem so se 23. junija pridružile tri nove znamke z nazivno vrednostjo 5 SIT, ki jih je oblikoval Matjaž Učakar: cvet češnje, češnjeva muha in vigred.

Z izdajo nove serije znamk Grajske stavbe na Slovenskem smo se z uvedbo t.i. črkovnih oznak pridružili tistim državam, ki že nekaj časa izdajajo znamke brez številčne nazivne vrednosti. Odločili smo se, da bodo slovenske znamke v vrednosti poštne za standardizirano pismo v notranjem prometu nosile oznako A, znamke vrednosti poštne za prvi težnostni razred v notranjem prometu za nestandardizirano pismo pa oznako B.

Ob spremembah poštne tako znamk ne bo več treba pretiskati z novo vrednostjo oziroma na pošiljke lepiti dodatne znamke za razliko v ceni. Novost pa bo bržkone zanimiva tudi za zbiralce; znamki z motivom Ptujskega gradu in Otočca nosita nazivno vrednost A, z nazivno vrednostjo B pa sta opremljeni znamki z motivom gradu Žužemberk in Turjak.

Za jesensko izdajo pripravljamo štiri nove znamke z motivi vinske trte in dve novi znamki, ki prikazujeta umetniško ustvarjanje Toneta Kralja.

Pošta Slovenije



Arnui
ELEKTROINSTALATERSTVO
Otmar Arnuš, s.p.
Destrnik 38a, 2253 Destrnik
Telefon: 062 / 753 289
Mobitel: 0609 / 640 462

Vrtnarstvo

Marinič Marija
Telefon: 02/753-55-51

Vodenje poslovnih knjig.
Anica Marksl, s.p.
☎ 031/815-417

AVTOPREVOZNIK
Marjan Tašner, s.p.
Dolič 36, 2253 Destrnik, tel.: 02/753-23-11
Nudimo vam prevoze vseh vrst gradbenega materiala
GSM: 041/642-916